

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/99/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212223964
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212223964.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpeného advokátom: Mgr. Martin Katriak, so sídlom Bratislava, Dr. Vladimíra Clementisa 10, proti odporkyni: T. T., nar. XX.X.XXXX, bytom K. D., I. XXX/X, o zaplatenie 477,19 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 13.3.2013 č.k. 11C/57/2013 - 52 - v časti určenia dojednania zmluvnej pokuty vo výške 67 Eur ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia zmluvnej pokuty vo výške 67 Eur ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (druhý odsek výroku), včítane závislého výroku o náhrade trov konania **r u š í a** v zrušenom rozsahu **vec v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd prvým odsekom výroku určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 24.07.2009 č. A 4475917, článok 2., pod bodom 2.5 v časti: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur (10.000,02 Sk). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“ je ako neprijateľná neplatná. Druhým odsekom určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 19.02.2010 č. A 4908427, článok 6.: „Účastník si je vedomý, že vzhľadom na to, že Majster paušál za 1 euro je osobitným zvýhodneným účastníckym programom, by v prípade, že by Účastník nedodržiaval svoje záväzky uvedené v bode 5, Podniku vznikla škoda. V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 5 (najmä, no nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku mať nepretržite aktívovaný stanovený účastnícky program, nezotrvanie v zmluvnom vzťahu, žiadosť o ukončenie zmluvného vzťahu, atď.), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 67 Eur (slovom šesťdesiatšesť eur) (2.018,44 SKK, dvetisícosemnaásť slovenských korún 44 halierov), pokiaľ nie je nižšie výslovne uvedené inak. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od

zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb). Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude povinný Účastník zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“ je ako neprijateľná neplatná. Tretím odsekom určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 19.02.2010 č. A 2958397, článok 2., pod bodom 2.5 v časti: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 200 Eur (6.025,20 Sk). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písm. c/ tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“ je ako neprijateľná neplatná. Štvrtým odsekom výroku odporkyňu zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 199,53 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy od 22.04.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania za súdny poplatok za návrh 16,50 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Piatym odsekom výroku vo zvyšku návrh zamietol.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne citáciou ust. § 43 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách a v časti o náhrade trov s poukazom na § 142 ods. 3 O.s.p. Vecne prvostupňový súd argumentoval tým, že mal za preukázané, že navrhovateľ v prospech odporcu plnil, poskytol mu telekomunikačné služby, avšak odporca mu za ne včas nezaplatil sumu 202,19 Eur, a to za obdobie od 15.02.2010 do 13.02.2011. V sume 202,19 eur sú zahrnuté aj náklady spojené s odpojením účastníckych programov aj „upomienky“ v sume po 1,33 Eur. Nejedná sa však o služby, SMS správy sa zadávajú do systému automatizovane a dodávateľovi s touto činnosťou nevznikajú žiadne náklady, najmä s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľ vykonáva elektrokomunikačné služby sám. Poplatok tak nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom, dokonca s úrokom z omeškania. Súd preto z ceny služieb 202,19 Eur sumu 2,66 eur (2 x 1,33 Eur) odrátal. Pokiaľ ide o zmluvné pokuty, poukazuje navrhovateľ na rozsudok zo dňa 24.04.2012, kedy KS Prešov pod sp. zn. 6Co/91/2011 vyslovil, že ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom právoplatne vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvne podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňových súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Súd citoval aj ďalšiu argumentáciu, ktorú malo obsahovať rozhodnutie vo veci KS Prešov pod sp. zn. 6Co/91/2011 a uzavrel, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáha sumy 59 Eur a sumy 149 Eur ako škody (minimálne) v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny dvoch mobilných telefónov v sume 60 Eur a 150 Eur, kedy odporca zaplatil vždy dohodnuté 1 euro. Zľava poskytnutá v zmysle čl. 1.2 dodatkov zo dňa 24.07.2009 a zo dňa 19.02.2010 nie je ničím podmienená, ide o predaj mobilného telefónu z majetku podniku so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 1 euro. Ak dodávateľ zvolil obchodnú stratégiu predaja za symbolickú cenu, návratnosť rozdielu medzi jedným eurom a cenou, za ktorú on sám tovar nakúpil, je jeho ekonomickým rizikom a súdu nenáleží posudzovať, či má

ekonomický základ. Naopak je jeho povinnosťou preskúmať, či článok 1.2 dodatkov nie je absolútne neplatný čo do nedostatku formy, neurčitosti, nespôsobilosti účastníkov zmluvy a dodatkov uzavrieť, rozporu so zákonom a pod. V tomto smere je dodatok platný. Relatívnu neplatnosť možno skúmať iba na námietku účastníka, pričom ak relatívnu neplatnosť spôsobil namietajúci účastník, súd na námietku neprihliadne. Za existujúcich zmluvných podmienok navrhovateľ nepreukázal vznik škody - vedomosť odporcu o tom, že zľava z ceny mobilných telefónov mu bola poskytnutá len preto, že sa zaviazal dodržať dobu viazanosti (24 mesiacov - bod 2.3 dodatku) takouto škodou nie je. Navrhovateľ k takémuto spôsobu pristúpil, kedy sa voči odporcovi domáha sumy 67 Eur ako paušalizovanej škody v rozsahu zmluvnej pokuty tak ako je to upravené v čl. 6 dodatku zo dňa 19.02.2010. Podstatou vzniku škody je porušenie záväzku najmä zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 18 mesiacov. Odhládnuť od skutočnosti, že dodávateľ účastnícky program odpojil bez právneho titulu dňa 14.02.2011 (po 1 roku), od skutočnosti, že odporca v zmluvnom vzťahu zotrval, a že teda - ak mu mala vzniknúť škoda, nespôsobil jej vznik odporca, nijako nebola preukázaná výška škody 67 Eur, zaplataenia ktorej sa navrhovateľ v konaní domáha. V konaní tak nebol preukázaný predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je vznik škody samej. Preto v časti o zaplataenie 275 Eur návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., vychádzajúc z výšky istiny priznanej navrhovateľovi, to je 199,53 Eur, z tohto základu predstavuje súdny poplatok za návrh 16,50 Eur.

Proti tomuto rozsudku výslovne iba proti druhému výroku podal prostredníctvom svojho advokáta odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmenil tak, že nevyhlási zmluvnú podmienku uvedenú v druhom výroku napadnutého rozhodnutia za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tiež si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vyčíslenú sumou 162,94 Eur. Za podstatný dôvod nesprávnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti považoval skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Za podstatný dôvod nesprávnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku, ktorým určil dojednanie Dodatku k zmluve o pripojení č. A 498427 zo dňa 19.2.2010, konkrétne jeho čl. 6 za neprijateľné považoval fakt, že súd vôbec pristúpil k posudzovaniu zmluvných podmienok v zmysle predpisov na ochranu spotrebiteľa a nevysporiadal sa so základnými požiadavkami stanovenými Občianskym zákonníkom, Smernicou rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj judikatúrou Európskeho súdneho dvora, na takéto posudzovanie. Rovnako rozsudok Krajského súdu Prešov, na ktorý súd poukazuje nehovorí o neplatnosti zmluvnej podmienky s rovnakým obsahom ako obsahuje čl. 6 predmetného Dodatku k zmluve o pripojení. Súd má povinnosť ex offio skúmať, či zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neprijateľné, jeho povinnosťou je najskôr skúmať naplnenie znakov definície neprijateľnej podmienky, a to či nebola daná podmienka dojednaná individuálne a či ňou bola zároveň spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti. Odvolateľ zároveň poukázal na čl. 3 Smernice rady 93/13 a rovnako na čl. 4. Poukázal na to, že medzi účastníkmi konania bola dňa 19.2.2010 uzatvorená zmluva o pripojení, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal predovšetkým poskytovať odporcovi telekomunikačné služby prostredníctvom účastníckeho programu Majster paušál za 1,- Eur a odporca sa zaviazal predovšetkým za túto službu zaplatiť cenu podľa platného cenníka. Súčasťou tejto zmluvy boli všeobecné zmluvné podmienky. Súčasne dňa 19.2.2010 v deň podpísania zmluvy o pripojení bol medzi zmluvnými stranami uzatvorený dodatok k zmluve, ktorého predmetom bola dohoda strán o podmienkach využívania účastníckeho programu Majster paušál za 1,- Eur účastníkom a to prostredníctvom SIM karty s prideleným telefónnym číslom. Odporca porušil svoju základnú povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o pripojení a z dodatku tým, že nezaplatil vyúčtovanú cenu za poskytnuté služby, čo bolo v konaní preukázané. Dôvodom uzatvorenia dodatku Majster paušál bola pre odporcu možnosť získať zvýhodnené ceny za volania počas doby viazanosti oproti platnému cenníku a to všetko za jednej podmienky, že v rámci dohodnutej viazanosti bude za poskytnuté služby riadne a včas uhrádzať vyúčtovanú cenu. To znamená, že navrhovateľ pre využívanie týchto výhod požadoval, aby odporca zotrval v danom vzťahu aj naďalej a rovnako naďalej využíval jeho služby a platil za ne cenu. Pre zabezpečenie splnenia tejto podmienky ako sankcia za jej porušenie bola dohodnutá zmluvná pokuta v sume 67,- Eur. Smernica, ako aj právna úprava Občianskeho zákonníka, vychádza zo skutočnosti, že spotrebiteľ je znevýhodnený pri uzatváraní predmetnej zmluvy, resp. jej časti, ktorá obsahuje posudzovanú podmienku a jeho znevýhodnenie, čo sa týka informovanosti a možnosti vyjednávania vedie k prijatiu podmienok, ktoré sú pre neho značne nevýhodné. Ochrana spotrebiteľa

podľa Smernice 93/13 predpokladá formálnu rovnováhu, avšak tiež skutočnú nerovnováhu založenú pri uzatvorení zmluvy, aby následne aplikáciou tejto smernice mohlo dôjsť k skutočnej rovnováhe. Pokiaľ ide o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako ďalší znak neprijateľnosti podmienok, považuje za nevyhnutné prihliadať na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatku a to v prospech spotrebiteľa, a to s prihliadnutím na výhodu, ktorú získava uzatvorením dodatku, ktorá spočívala vo zvýhodnenej cene za uskutočnené hovory. Preto výšku dohodnutej zmluvnej pokuty nepovažuje za neprimerane vysokú sankciu.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu navrhovateľa sa nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, teda v rozsahu druhého výroku, ako i v závislom výroku o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b) O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej časti a v závislom výroku je nevyhnutné zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Vzhľadom na rozsah navrhovateľom podaného odvolania, rozsudok prvostupňového súdu sa v prvom, v treťom, vo štvrtom a v piatom odseku výroku stal právoplatným. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bola potom iba tá časť rozsudku, ktorou súd určil zmluvnú podmienku označenú v druhom odseku výroku ohľadne dojednania zmluvnej pokuty vo výške 67 Eur, za neprijateľnú, včítane závislého výroku o náhrade trov konania.

V zmysle § 153 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (ods. 3 - účinný od 15.10.2008). Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku do výroku rozhodnutia (ods. 4 - účinný od 1.3.2010). V zmysle § 372s O.s.p. na konania začaté do 28.2.2010 sa použijú predpisy účinné od 1.3.2010.

V zmysle § 53a Občianskeho zákonníka, účinného od 1.3.2010, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (ods. 1). Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods. 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti (ods. 2). Týmto ustanovením sa v zmysle § 879l Občianskeho zákonníka spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28.2.2010, avšak vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich uplatnené pred 1.3.2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov

Z cit. § 153 ods. 3 cit. ust. vyplýva, že súd môže o neprijateľnosti podmienky použitej v spotrebiteľskej zmluve rozhodnúť tak na návrh ako aj bez návrhu. Predpokladmi na to, aby súd takto rozhodol aj bez návrhu je, že musí ísť o sporové konanie, v ktorom právny dôvod žaloby skutkovo a právne spočíva na spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobcom môže byť spotrebiteľ, dodávateľ alebo aj združenie, výsledkom

dokazovania je to, že podmienka alebo podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné. ods. 4 cit. ust. súdu ukladá, aby v súlade s hmotnoprávnym ust. § 53a Občianskeho zákonníka uviedol vo výroku rozsudku presné znenie podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Účelom takéhoto výroku, ktorý môže byť prijatý aj na návrh aj bez návrhu účastníka konania - spotrebiteľa je to, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takej podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi, resp. aj podmienky s rovnakým významom. Výrok by mal opísať znenie podmienky tak, ako je uvedené v zmluve. Tento výrok ale nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicatae) pre spory tohto dodávateľa s inými spotrebiteľmi, ktorí neboli účastníkmi tohto konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.5.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.2.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

S poukazom na vyššie uvedené je zřejmé, že prvostupňový súd sa náležitosťami odôvodnení súdnych rozhodnutí dôsledne neriadil. Z preskúmaného rozsudku nie je možné zistiť, na základe ktorých zákonných ustanovení, na základe ktorých skutkových okolností a na základe akých úvah súd dospel k svojim záverom vo vzťahu k napadnutej časti rozsudku. Predovšetkým nie je zistiteľné, ani na základe čoho dospel k záveru, že zmluva a jej dodatok uzavreté účastníkmi sú spotrebiteľskými zmluvami, že na daný vzťah sú aplikovateľné ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa, ktoré ani necitoval, keď len odkázal na rozhodnutie vydané v inej právnej veci iným súdom, citoval časti jeho odôvodnenia, so strohou konštatáciou, že toto sa vzťahuje aj na predmetnú prejednávajúcu vec. Následne prvostupňový súd fakticky nijako neodôvodnil svoj záver, že zmluvná podmienka, ohľadne dojednania zmluvnej pokuty vo výške 67 Eur, obsiahnutá v uvedenej zmluve, resp. jej dodatku (článok 6) je neprijateľná. K takémuto záveru nijako nemôže postačovať púha citácia obsahu zmluvy či dodatku a odkaz na odôvodnenie rozhodnutia iného súdu, v inej právnej veci. V odôvodnení absentuje

jednak poukázanie na právny predpis, od ktorého súd svoje právne posúdenie odvodzuje, úvahy súdu, ktoré okolnosti danej veci pri prijatí daného záveru zohľadnil a ako potom k predmetnému záveru dospel. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku tak nie je teda možné zistiť pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti. Rovnako je nepreskúmateľné rozhodnutie aj v časti o náhrade trov konania odôvodnené len s odkazom na použité zákonné ustanovenie, pričom ďalšie strohé dôvody sú nezrozumiteľné a vyznievajú zmätočne. V dôsledku toho je rozsudok v preskúmaných častiach nielen nepreskúmateľným odvolacím súdom, ale zároveň má znaky arbitrárnosti.

Neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonným ust. citovaného § 157 ods. 2 O.s.p. došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tým k odňatiu účastníkom možnosti konať pred súdom. Následkom toho odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti - v druhom odseku výroku, ktorou bola určená zmluvná podmienka obsiahnutá v čl. 6 Dodatku v zmluve za neprijateľnú a neplatnú, ako i v závislom výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude v rozsahu zrušenej časti rozhodnutia opätovne vo veci konať a vec posúdiť v zmysle príslušných zákonných ustanovení, následne vo veci opätovne rozhodnúť pri dodržaní procesného postupu podľa Občianskeho súdneho poriadku (odporkyni doteraz nebol doručený ani návrh na začatie konania s prílohami - §144 ods. 2 O.s.p.), ako ani uznesenie o poučení o jej procesných právach a povinnostiach - § 5 ods. 1 O.s.p.), pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania. (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.